

Szegedi Tömörkény István Gimnázium

és Művészeti Szakgimnázium

Cím: 6720 Szeged, Tömörkény utca 1. Tel.: 62/547-105 Fax: 62/547-108 Web: http://www.tomorkenygimn.hu E-mail: tiq@tomorkenygimn.hu

Szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium Informatikai Szabályzata

2016. szeptember 1.

Jóváhagyta:	
	Horváthné Szabó Éva

intézményvezető

Szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium Informatikai rendszerének szabályzata

1. A szabályzat célja

Az informatikai szabályzat feladata az intézmény irodatechnikai és informatikai berendezéseinek, valamint azokon futó szoftvereinek (eszközök) használatát szabályozni. A szabályzat meghatározza az eszközök használatának módját, feltételeit, kitér a jogi és etikai kérdésekre is. A szabályzatban foglaltak ismerete és betartása az eszközöket igénybe vevő minden személy (felhasználó) számára kötelező. A rendszer felügyeletét, illetve karbantartását a rendszergazdai feladatokat ellátó személy, név szerint **Miklós Tibor és Illés Tamás,** a munkaköri leírásában foglaltak alapján végzik (továbbiakban rendszergazda). Az eszközöket csak olyan személy használhatja, aki a szabályzatot ismeri, és betartja. Ennek érdekében a szabályzatot minden olyan személlyel ismertetni kell, aki az eszközök használatára engedélyt vagy utasítást kap. Erre a tanulók esetében a tanév első informatika óráján kell sort keríteni.

A szabályzatban foglaltak tudomásulvételét és az abban foglaltak elfogadását az alkalmazottak és a tanulók az 1., és a 2. számú mellékletek szerinti nyilatkozat aláírásával kell igazolni. Az a személy, aki ezt nem tette meg, nem jogosult az eszközök használatára.

2. Eszközök

A szabályzat alkalmazása tekintetében eszköznek tekintendők a:

- számítógépek, laptopok,
- a számítógép perifériák, (pl. nyomtató, scanner, projektor, interaktív tábla, egér, stb.)
- a számítógép hálózat,
- az irodatechnikai berendezések, (pl. fénymásoló, fax, telefon)
- a számítógépeken futó szoftverek,
- a fenti berendezésekhez, szoftverekhez tartozó dokumentációk,
- az adathordozók

A felhasználók által használható eszközök meghatározása a felhasználói jogosultság alapján történik.

Az eszközök kezelése, használata során minden felhasználónak gondosan be kell tartani az alábbiakat:

- Minden olyan előírást, mely az eszközök kezelési útmutatójában szerepel. Ha egy eszközre nincs ilyen, akkor a rendszergazda utasításai érvényesek.
- A szoftverek, dokumentumok használata, létrehozása során a szerzői jogokra vonatkozó jogszabályokat.
- A munka és tűzvédelmi előírásokat, szabályokat.
- Tilos az eszközök közelében ételt, italt fogyasztani, tárolni.
- Tilos a géptermek teljes területén élelmiszert fogyasztani.
- Tilos az eszközöket és azok részeit áthelyezni, burkolatukat, csatlakozásaikat megbontani.
- Tilos a számítógépekre szoftvert telepíteni, illetve engedély nélkül eltávolítani.
- Tilos saját tulajdonú, nagyméretű fájlok elhelyezése a szerveren.
- Tilos nagyméretű fájlokat fogadni illetve küldeni az Interneten.
- Tilos illegális vagy bármilyen jogszabályba ütköző tevékenységet folytatni.
- Tilos felismert vírust továbbküldeni.
- Tilos a telepített szoftverek konfigurációját megváltoztatni.
- Tilos idegen hardvereszközöket csatlakoztatni, illetve az eredetit eltávolítani.
- A felhasználók kötelesek minden meghibásodást jelenteni a szaktanárnak vagy a rendszergazdának.
- A felhasználóknak tilos az eszközök elektromos csatlakozásait megbontani. Elektromos meghibásodás, pl. zárlat gyanúja esetén, az eszközt áramtalanítani kell.
 Ha a meghibásodás a gépterem elektromos hálózatában keletkezik, úgy az egész géptermet a főkapcsolóval áramtalanítani kell.
- Mindenki csak azokat az eszközöket használhatja, melyekre engedélyt és jogosultságot kapott.
- Tilos az iskolán belül modemet üzemeltetni, vagy bármilyen más on-line módon kapcsolatot létesíteni egy belső hálózati gép és a külvilág valamely számítógépe között.
- Tilos a rendszer erőforrásait indokolatlanul nagymértékben terhelni.

3. Jogosultságok

Az eszközök használatának módját a felhasználói jogosultság szabályozza. A felhasználók különböző jogosultságokkal rendelkezhetnek, melyeket jelen szabályzat alapján, a meghatározott jogosultsági szinteknek megfelelően kell meghatározni.

A felhasználói jogosultságok szintjei:

Szint:	Jogosultak:	Jogok:	
Diák	Az intézmény bármely	Általános azonosító, mely lehetővé teszi az	
	tanulója	oktatáshoz szükséges adatok elérését, Internet	
		használat	
Tanár	Az intézmény tanárai	Alap + hozzáférés a tanári könyvtárakhoz, és a	
		tanulókkal kapcsolatos adminisztrációs adatokhoz	
Dolgozók	Gazdasági és irodai	Alap + hozzáférés a gazdálkodással és a	
	dolgozók	dolgozókkal kapcsolatos adatokat tartalmazó	
		könyvtárakhoz	
Rendszergazda	Az intézmény	Korlátlan hozzáférési jog az intézmény gépeihez,	
	rendszergazdája	betartva az Adatvédelmi Szabályzatban foglaltakat	

A speciális feladatok (pl. webmesterség), illetve az azokhoz tartozó jogok alapértelmezésben a rendszergazdát illetik meg. Ezek egy-egy jól elhatárolható hálózati adminisztrációs feladat elvégzéséhez rendelhetők, s a rendszergazda beleegyezésével, külön megállapodás alapján más személynek átadhatók. A speciális jogok, illetve az ezekhez tartozó azonosítók magán célra nem használhatók fel. Ezek használata csak a szükséges rendszeradminisztráció erejéig történhet. Az ehhez szükséges kiemelt jogokat a rendszergazda biztosítja. Amennyiben a rendszergazda úgy ítéli meg, hogy a speciális feladatokat ellátó személy a rendszer biztonságát veszélyezteti, úgy joga van a kiemelt jogok használatának lehetőségét felfüggeszteni. Erről, és a felfüggesztés okáról köteles haladéktalanul beszámolni az intézmény vezetőjének.

Az intézményben a hálózatba nem kötött eszközök használatának rendjét a szabályzat alkalmazásán felül az igazgató hivatott meghatározni.

A felhasználók a számítógép hálózat szolgáltatásait a felhasználói azonosító és az ahhoz tartozó jelszó segítségével vehetik igénybe.

A felhasználói azonosítók kezelésének szabályai:

Minden felhasználó felel a rábízott felhasználói azonosító és az ahhoz rendelt jogok biztonságáért. Az azonosító használatra másnak még a tulajdonos jelenlétében sem engedhető át.

Minden felhasználó csak a saját azonosítójával használhatja a hálózatot.

A felhasználói azonosítóhoz tartozó jelszót csak annak birtokosa ismerheti.

Amennyiben felmerül a gyanú, hogy a jelszó mások tudomására jutott, úgy azt azonnal meg kell változtatni.

Amennyiben valaki észleli, hogy mások kísérletet tesznek a felhasználói jelszavak megszerzésére, azt azonnal jelezni kell a rendszergazdának.

Minden, más személy jelszavának vagy adatainak megszerzésére irányuló cselekedet súlyos fegyelmi vétség.

A felhasználói azonosító tulajdonosa elsődlegesen felel az azonosító használatával elkövetett szabálytalanságokért. Akkor is felelősségre vonható, hogy ha bebizonyosodik, hogy azt nem ő használta, de gondatlansága folytán jutott az azonosító illetéktelen kezekbe.

Ennek érdekében a felhasználó a számítógépes munkahely elhagyásakor minden alkalommal köteles kilépni a hálózatból.

Adatkezelés, adatvédelem

Az informatika eszközök használata során a felhasználók kötelesek betartani az **Iratkezelési Szabályzat** idevonatkozó szabályait, és előírásait. Az iskola dolgozói az első munkanapjukon – az 1. számú mellékletben található minta szerinti – nyilatkozatot írják alá.

Kötelezettségek:

Minden felhasználó köteles a biztonságos adatkezelésre vonatkozó általános és helyi előírások betartására.

Amennyiben vírusfertőzés gyanúja merül fel, a rendszergazdát értesíteni kell. A vírus eltávolításáig a gépet használni tilos!

Az intézmény eszközeivel csak az intézmény számára készíthetők dokumentumok.

A felhasználók adatai az eszközök meghibásodása vagy bármely más okból megsérülhetnek, ennek elkerülése végett az intézmény és a felhasználó szempontjából fontos adatokról rendszeres mentést kell készíteni. A mentés elvégzése a rendszergazda kötelessége.

Jogok:

A felhasználó jogosultsága alapján saját adatterülettel rendelkezhet az intézmény szerverén, mely más felhasználó számára nem érhető el.

A felhasználó jogosultsága alapján saját E-mail címet igényelhet.

A felhasználó jogosult személyes adatainak, és adatterületének védelmére, azokat a személyiségi jogainak betartásával kell kezelni. Adatait kiadni, az általa létrehozott dokumentumokról másolatot készíteni, vagy azokba betekinteni csak a tulajdonos hozzájárulásával lehet.

4. Az Informatikai Rendszer használata a tanórákon:

Az alapvető cél az oktatás támogatása. Ezért a felhasználóknak arra kell törekedniük, hogy az Informatikai Rendszer minden fajta használata e célra irányuljon. A szakmai tárgyak oktatásánál egyértelmű a felhasználás iránya, de napjainkban egyre inkább elvárt, hogy más szakterületek, tantárgyak oktatásához is felhasználjuk az informatika nyújtotta lehetőségeket. Pl: interaktív táblák

Mivel a tanórák alatt a tanulók is az Informatikai Rendszer felhasználóivá válnak, így nekik is kötelességük betartani az ISZ-t. Alapvető szempont az Informatikai Rendszer órák alatti használatánál, hogy a tanulók csak a tanár utasításait követve dolgozhatnak, mind a gépek tényleges használata során, mind pedig a kiadott feladatok megoldása, vagy tananyag feldolgozása közben.

A következőkben megtalálható néhány fontos szabály, amik betartása minden tanulóra nézve kötelező:

- a géptermekben a diákoknak tanár felügyelete nélkül tartózkodni tilos;
- a gépeket bekapcsolni csak a tanár kifejezett utasítására lehet.
- a termekben található elektromos csatlakozásokhoz, vezetékekhez, a gép kábeleihez nyúlni, a gépek burkolatát kinyitni, eltávolítani tilos (ez vonatkozik a burkolatot rögzítő csavarokra is), és súlyos fegyelmi vétségnek minősül;
- a tanárok és más intézményi dolgozók által használt gépeket (tanári szoba, igazgatói szoba, igazgatóhelyettesi irodák, gazdasági iroda, szaktanári szobák gépeit) tanuló nem használhatja;
- a szerver(ek)hez nyúlni szigorúan tilos, és súlyos fegyelmi vétségnek minősül;

- ➤ a géptermekben a padsorok közé csak a munkához elengedhetetlenül szükséges felszerelés vihető be (füzet, könyv, írószer, adathordozó);
- > saját eszközt (pl.:notebook, PDA, stb.) a gépterembe bevinni, azt a hálózatra csatlakoztatni engedély nélkül tilos;
- > a gépterembe ételt, italt, bármilyen élelmiszert bevinni tilos;
- a tanóra alatti géphasználathoz csak a tanulói felhasználói név használható, kivéve, ha a szaktanár kifejezetten mást mond;
- > a tantermekben elhelyezett interaktív táblák kizárólag pedagógus jelenléte mellett használhatók.
- a tanórák alatt történő bármilyen rendellenes működést, sérülést, rongálást azonnal jelenteni kell a tanárnak. A szándékos rongálás kártérítési kötelezettséget von maga után.

5. Az Informatikai Rendszer használata az irodai helyiségekben elhelyezett számítógépeken

Az alapvető cél az adatfeldolgozás támogatása. Ezért a felhasználóknak arra kell törekedniük, hogy az Informatikai Rendszer minden fajta használata e célra irányuljon. A dolgozók alkalmazni tudják az informatikai eszközöket munkájukhoz, ismereteik bővítésére. Az intézmény működése során napi gyakorisággal használatos helyi és internetes szoftverek: Enapló, SZIRÉN, és egyéb ügyintézési szoftverek. A szoftverek használatát megállapodások, szerződések szabályozzák. Az alkalmazottak munkájuk során az Informatikai Rendszer felhasználóivá válnak, így nekik is kötelességük betartani az ISZ-t.

A következőkben megtalálható néhány fontos szabály, amik betartása minden dolgozóra nézve kötelező:

- Az irodákban található elektromos csatlakozásokhoz, vezetékekhez, a gép kábeleihez nyúlni, a gépek burkolatát kinyitni, eltávolítani;
- Saját eszközt (pl.: notebook, PDA, stb.) az irodába bevinni, azt a hálózatra csatlakoztatni, engedély nélkül tilos;
- A gép közelébe ételt, italt, bármilyen élelmiszert fogyasztani tilos;
- A géphasználathoz csak a dolgozó saját felhasználói neve használható;
- Amennyiben a használat megkezdése előtt vagy a használat során bármilyen sérülés, rongálás, működési hiba, rendellenesség tapasztalható, a felhasználó köteles azt jelenteni a rendszergazdának. Ha a felhasználó rendellenességet tapasztal, és azt nem jelenti, saját

maga felel érte. A szándékosan elkövetett károkozásért teljes anyagi kártérítés terheli a dolgozót.

6. A használat korlátozásai:

Az Informatikai Rendszer nem használható az alábbi tevékenységekre:

- az érvényes magyar jogszabályokba ütköző cselekmények, ideértve a következőket, de nem korlátozódva ezekre: mások személyiségi jogainak megsértése; tiltott haszonszerzésre irányuló tevékenység (pl. piramis-, pilótajáték); a szerzői jogok megsértése; szoftverek szándékos és tudatos illegális használata, terjesztése;
- az Informatikai Rendszerhez kapcsolódó más hazai vagy nemzetközi hálózatok szabályaiba ütköző tevékenységek, amennyiben ezek a tevékenységek ezen hálózatokat érintik;
- haszonszerzést célzó, közvetlen üzleti célú tevékenység, reklámok terjesztése;
- az Informatikai Rendszer, illetve erőforrásai szabályos működését megzavaró, veszélyeztető tevékenység;
- az Informatikai Rendszert, illetve erőforrásait indokolatlanul, vagy szándékosan túlzott mértékben, pazarló módon igénybevevő tevékenység (pl. levélbombák, elektronikus játékok, SPAM);
- az Informatikai Rendszer erőforrásaihoz, a hálózaton elérhető adatokhoz történő illetéktelen hozzáférés, azok illetéktelen használata (például mások leveleinek elolvasása hagyományosan jogszabályba ütköző tevékenység, és ez az elektronikus levelekre is vonatkozik, tehát ez a levéltitok megsértésének minősül);
- az Informatikai Rendszer erőforrásainak, a hálózaton elérhető adatoknak illetéktelen módosítására, megrongálására, megsemmisítésére irányuló bármilyen tevékenység;
- az Informatikai Rendszer biztonságát veszélyeztető információk, programok használata, terjesztése, tárolása;
- vallási, etnikai, politikai, erkölcsi vagy más jellegű érzékenységet sértő, másokra nézve sértő, esetleg másokat zaklató tevékenység (pl. szélsőséges nézeteket képviselő, fajgyűlölő, vagy pornográf anyagok megtekintése, tárolása, közzététele vagy továbbítása);
- mások munkájának indokolatlan és túlzott mértékű zavarása, vagy akadályozása (pl. kéretlen, zaklató levelek küldése).

Lényeges kitérni arra, hogy a szellemi alkotásokat hagyományosan szerzői jogok védik. Erre a védelemre nevének megadásával automatikusan jogosult a szerző. A szerzői jogok védelmére nemzetközi egyezmények vonatkoznak, melyek Magyarországon is érvényesek, tehát az intézmény nem nézheti el ezek megsértését. "Copyright" által védett szoftvert csak az idevonatkozó szerződéssel összhangban lehet használni. A nem szabadon terjeszthető programok lemásolása az intézmény gépeiről és annak máshol való használata, vagy ilyen programok engedély nélküli elhelyezése az Informatikai Rendszeren, tehát a szerzői jogok megsértése bűncselekmény!

Kiemelten tiltott tevékenységek

- ➤ Tilosak a bejelentkezési kísérletek olyan gépre, melyre az igénybevevőnek nincs jogosultsága. Tilos más ismert, nem saját felhasználói néven történő bejelentkezési kísérlet, vagy a "névtelen" felhasználói nevek használata kifejezett engedély nélkül. Határozottan tiltott dolog a Rendszergazda, Admin, Root, illetve más kiemelt jogosultsággal rendelkező felhasználói néven való próbálkozás.
- Rendszer betörési kísérletek, biztonsági rendszabályok megsértése.
- ➤ Tilos az Informatikai Rendszer biztonsági rendszerében levő hibák, hiányosságok kihasználásával privilégiumok (előnyök) szerzése. Amennyiben a sikeres betörést a felhasználó a rendszergazda tudtára hozza, mielőtt az észlelné, és semmilyen károkozás nem történt, "felmentésben" részesül, hiszen hozzájárult az Informatikai Rendszer biztonságának növeléséhez.

Más felhasználói nevének használata még annak engedélyével is tilos!

- Az intézmény nem támogatja a számítógépes játékok használatát, ezért tilos bármely játék intézményi gépek adattárolóira való másolása, telepítése, tárolása, az esetleg ott talált, vagy az Interneten hozzáférhető játékok futtatása. Ez alól a szabály alól kivételt képeznek azok a fejlesztő jellegű játékok, oktatási anyagok, melyeket az intézmény megvásárolt, vagy használatukra engedélyt kapott, és a Rendszergazda a munkaállomásokon vagy a hálózaton kimondottan e célra elhelyezett.
- ➤ Tilos továbbá erőforrás használata és pazarlása olyan módon, hogy erről az Rendszergazdának, nincs tudomása;
- A jogosított személyek akadályozása jogos tevékenységükben;
- Számítógépek vagy bármely, az Informatikai Rendszerhez tartozó berendezés engedély nélküli megbontása, ki- vagy bekapcsolása, beállításainak megváltoztatása;
- ➤ Bármilyen szoftver-beállítás engedély nélküli megváltoztatása.
- Tanórán, a témához nem kapcsolódó szoftver, illetve internet használat.

7. Illemszabályok, Netikett

Az intézmény felhasználói az Internet és az intranet használata során tanúsított magatartásukkal feleljenek meg a hivatalosnak elfogadott Netikett előírásainak. Az intézmény felhasználói kötelesek továbbá oly módon használni a hálózatot, hogy magatartásukkal az intézmény hitelét, jó hírét és érdekeit ne sértsék. Az itt felsoroltak nem szankcionáltak, csupán etikai szabályok. De ha tudunk róluk és betartjuk őket, nem okozunk kellemetlenséget másoknak:

- Az a tény, hogy meg lehet tekinteni egy állomány tartalmát, el lehet olvasni egy dokumentumot, nem jelenti azt, hogy meg is kell tenni;
- A felhasználóknak takarékoskodni illik az Informatikai Rendszer erőforrásaival;
- Lehetőleg minél előbb törölnie kell azokat az állományokat, melyekre nincs szüksége;
- Lehetőleg ne futtassunk interaktívan hosszú, számolásigényes feladatokat, széles-sávú multimédia-adatfolyamokat vagy ezek használatát beszéljük meg a rendszergazdával;
- Nagy fájlok letöltéséhez kérjük a rendszergazda segítségét, hogy ne lassítsuk ezzel a hálózat sebességét;
- ➤ Nem ajánlott személyes adatok (név, lakcím, telefonszám, igazolványszám, bankkártyaszám, születési adatok, esetleg email cím) megadása olyan weboldalakon, ahol nem biztosított ezek biztonságos kezelése;
- Sose adjuk meg a helyi rendszeren használt felhasználói nevünket és jelszavunkat, és azt ne is használjuk más szolgáltatásnál (pl. webes levelezés).

8. Szankciók

A rendszergazda bármikor jogosult ellenőrizni az intézmény eszközeinek szabályos használatát. Az ellenőrzés tényét nem köteles előre bejelenteni, de törekednie kell, hogy az ne zavarja feleslegesen a napi munkamenetet.

A szabályok megszegése esetén a jogosultság megvonható, illetve a minimális szintre csökkenthető. A jogosultság megvonása az elkövetett szabálytalanság függvényében lehet ideiglenes, vagy végleges. A rendszergazda az általa hozott korlátozó intézkedéseket az intézmény vezetőjének jelenti, aki dönt annak jóváhagyásáról, illetve a továbbiakban szükséges intézkedésekről.

Szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakkgimnázium

Informatikai szabályzat

Amennyiben az elkövetett vétség a Büntető Törvénykönyv szerint bűncselekménynek minősül, úgy a rendszergazda a tudomására jutást követően azonnal köteles teljes kitiltást foganatosítani, a felhasználó adatait zárolni, s az intézmény vezetőjének a cselekményt jelenteni.

A felhasználó minden olyan általa okozott kárért teljes körű kártérítési kötelezettséggel tartozik, mely az eszközök rendeltetés vagy előírás szerinti használatának megszegése miatt történik.

A jelenlegi rendszer változtatása esetén, a szabályzat, módosításra szorul.

Szeged, 2016. szeptember 1.

1. számú melléklet

Szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium 6720 Szeged, Tömörkény u.1.

NYILATKOZAT

Az Informatikai Szabályzatban foglaltakat megismertem, annak előírásait magamra nézve kötelezőnek ismerem el, annak rendelkezéseit, szabályait következetesen megtartom.

Alulírott, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az iskola számítógépein csak az általa biztosított szoftvert használom, mellyel semmilyen szerzői jogot nem sértek meg.*

Szeged,	
	név
	aláírás

Szerzői jogi védelem alá tartozik a számítógépi programalkotás és a hozzá tartozó dokumentáció akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is. Jogosulatlan a felhasználás akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja a szoftvert. A szerzői jog megsértése esetén a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítés fizetendő.

2. sz melléklet

Szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakgimnázium 6720 Szeged, Tömörkény u.1.

Nyilatkozat

és egyedi felhasználói név igénylés

Az Informatikai Szabályzatban foglaltakat megismertem, annak előírásait magamra nézve kötelezőnek ismerem el, annak rendelkezéseit, szabályait következetesen megtartom. Alulírott, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az iskola számítógépein csak az általa biztosított szoftvert használom, mellyel semmilyen szerzői jogot nem sértek meg.*

<u>Név</u>	<u>Osztály</u>	<u>Aláírás</u>

Szerzői jogi védelem alá tartozik a számítógépi programalkotás és a hozzá tartozó dokumentáció akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is. Jogosulatlan a felhasználás akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja a szoftvert. A szerzői jog megsértése esetén a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítés fizetendő.